

**Advies van 15 november 2012**

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

**[naam]**,  
geboren op [datum],  
wonende te [plaats],  
hierna te noemen: klager,  
juridisch adviseur: mr. J.E. van Oers, advocaat te Amersfoort,

tegen:

[naam],  
geboren op [datum], overleden op [datum],  
de persoon over wie geklaagd wordt,  
hierna ook te noemen: aangeklaagde,  
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Missionarissen Oblaten  
van Maria.

**1. De procedure**

1.1. Het klaagschrift met bijlagen is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 4 juli 2012. Op 23 juli 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van pater [naam], regionaal Overste van de Congregatie. Nadien is ontvangen een brief met een bijlage van mr. Van Oers van 16 oktober 2012.

1.2. Op 25 oktober 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Oers voornoemd.

Namens de Congregatie is verschenen pater [naam] voornoemd.

**2. De klacht**

2.1. Op elf- of twaalfjarige leeftijd, in [jaar] of [jaar], werd klager misdienaar in het klooster “[naam]” in [plaats] (hierna: ‘het klooster’). De paters uit het klooster kwamen veel in het ouderlijk huis van klager omdat diens vader de kleren voor de paters maakte en herstelde. Klager hielp, naast zijn misdienaarschap, ook bij allerhande klusjes in het klooster.

Aangeklaagde was pater in het klooster. Klager is in een periode van ongeveer een jaar door aangeklaagde seksueel misbruikt. Aanvankelijk gebeurde dat op de kamer van aangeklaagde,

later op de zolder van het bij het klooster horende koetshuis, waar de geplukte appels op rekken werden opgeslagen (de 'appelzolder').

Aangeklaagde had onder zijn toog geen ondergoed aan. Eén van de zakken in die toog sloot niet. Indien (kennelijk) gevaar van buitenaf dreigde, moest klager met zijn hand door de open zak van de toog met de geslachtsdelen van aangeklaagde 'spelen'. Als aangeklaagde (klaarblijkelijk) geen ontdekking vreesde, moest klager met zijn broekje omlaag op het naakte lichaam van aangeklaagde gaan liggen en 'wiebelen'. Dit gebeurde op de kamer van aangeklaagde. Op de appelzolder leunde aangeklaagde, van onderen naakt, op een opengeschoven appelrek. Klager moest, met zijn broek omlaag, achter tegen aangeklaagde aan gaan staan en met de geslachtsdelen van aangeklaagde 'spelen'. Het misbruik gebeurde vrijwel wekelijks.

In januari [jaar] overleed aangeklaagde plotseling. Klager was daar in zoverre blij om omdat het misbruik toen ophield. Aangeklaagde had beloofd iets groots en moois te kopen voor klager als beloning, voor als klager wat ouder zou zijn, maar die belofte kon aangeklaagde toen geen gestand meer doen.

Vlak na de begrafenis van aangeklaagde heeft klager het gebeurde verteld aan de toenmalige overste van het klooster, pater [naam]. Deze schrok, maar maande klager om er niemand iets over te vertellen, zeker nu aangeklaagde toch was overleden.

Na het overlijden van aangeklaagde is klager almaar bezig geweest met onnatuurlijke (seks-) gedachten. Als klager op de appelzolder kwam, kon hij aan niets anders dan aan seks denken. Klager masturbeerde veelvuldig op de appelzolder.

Klager heeft jarenlang met niemand over het misbruik gesproken. De ouders van klager waren erg gelovig, zodat hij niet met zijn verhaal bij hen terecht kon. Klager heeft op latere leeftijd wel gebiecht over het misbruik, maar er gebeurde niets mee.

2.2. Op enig moment is de carrière van klager misgelopen omdat klager niet goed reageerde op het feit dat hij een door hem gewilde functie niet kreeg. Hij raakte toen overspannen en kon en wilde uiteindelijk niet meer werken. In [jaar] en [jaar] is klager voor de duur van negen maanden in een psychotherapeutisch centrum in [plaats] opgenomen. Klager heeft daarna weer halve dagen gewerkt. In [jaar] is hij 55 tot 65% invalide verklaard.

Klager is daarna medicijnen gaan gebruiken. In [jaar] is hij opnieuw opgenomen, ditmaal in een herstellingsoord in [plaats] voor de duur van drie maanden. Tussendoor heeft hij nog een tiental andere therapieën ondergaan. Hij heeft een alcoholverslaving en krijgt daarvoor begeleiding van Iriszorg in [plaats].

Klager heeft last gehad van diverse fobieën. Hij durfde niet in liften en voorts niet naar plekken met grote groepen mensen, zoals theaters of schouwburgen. Zes jaar geleden is klager het middel Citalopram gaan gebruiken. Daardoor kan hij enigszins redelijk functioneren. Hij is wel zijn seksbehoefte geheel verloren.

Klager heeft het gevoel nooit helemaal gelukkig te zijn geweest. Dat ligt volgens hem niet geheel aan het misbruik, doch hij heeft wel een valse start gemaakt in het leven.

2.3. Klager wil genoegdoening voor hetgeen hem is aangedaan. Excuses hebben, nu de destijds verantwoordelijken zijn overleden, voor klager geen zin meer.

### **3. Het verweer**

3.1. Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Pater [naam] heeft in zijn reactie op het klaagschrift gesteld dat in het dossier van aangeklaagde en ook overigens geen aanwijzingen voor mogelijk seksueel misbruik zijn gevonden.

3.2. Pater [naam] stelt dat hij diep geschokt is door het relaas van klager. Het laat een kant van aangeklaagde zien die niet bekend was en die verontwaardiging en schaamte oproept.

### **4. De beoordeling**

4.1. Van toepassing is de Procedure. Volgens artikel 1.3. van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.

4.4. Als steunbewijs is overgelegd een verklaring van de echtgenote van klager die verklaart dat klager haar in [jaar] over het misbruik heeft verteld. Voorts is overgelegd een verklaring van psycholoog [naam] die klager van september [jaar] tot oktober [jaar] heeft behandeld. Bij die behandeling is er onder meer aandacht geweest voor het verwerken van het misbruik.

4.5. De Klachtencommissie stelt vast dat deze verklaringen voortvloeien uit de eigen verklaring van klager. Die verklaring is op de Klachtencommissie oprecht en authentiek overgekomen. Buiten die verklaring zijn echter onvoldoende feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die als ondersteuning daarvoor kunnen dienen.

4.6. De Klachtencommissie komt niet tot het oordeel dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn. Nu zij echter heeft moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende steunbewijs aanwezig is, kan zij niet adviseren tot gegrondverklaring van de klacht.

### **5. Het advies**

De Klachtencommissie adviseert de regionaal Overste van de Congregatie van de Missionarissen Oblaten van Maria de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 15 november 2012 door mr. P.A.M. Hendriks, voorzitter, drs. A.M. van Beelen en mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, leden, bijgestaan door mr. M.J.C. van Leeuwen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de regionaal Overste van de Congregatie van de Missionarissen Oblaten van Maria en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de regionaal Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de regionaal Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de regionaal Overste.